

# Lärohandledning



# Inledning

Dimmornas drottning går att använda på flera olika sätt. Berättelsen är riktigt spännande och kan skapa läsglädje och därmed öka intresset för läsning. Boken kan också vara en fin utgångspunkt för samtal och diskussioner samt användas som inspiration till skrivövningar.

Möjliga ämnen att prata om är att våga vara sig själv och att duga som man är samt huruvida det spelar roll om en person är tjej eller kille. Boken tar även upp ämnen som fördomar, vänskap och förälskelse.

# Handling

Dimmornas drottning utspelar sig under några dagar runt midsommar. Hilma har blivit utvald till att få delta på ett skrivarläger, men känner ingen av de andra som ska vara med på lägret och är orolig för att de inte ska gilla henne och för att känna sig utanför. Redan på vägen dit blir hon varnad av taxichauffören som säger att hon ska akta sig för drottning Omma och för den gamla husan Malin som sägs spöka på stället där lägret hålls. Trots sin oro kommer Hilma snabbt in i gänget och trivs. Hon blir till och med förälskad i Lukas. Dessutom funderar hon på Robin eftersom hon inte kan avgöra om Robin är en tjej eller en kille. Snart börjar det hända saker som inte går att förklara. Hilma vet inte om det är Malin eller Omma som spökar för henne eller vad hon ska ta sig till. Dessutom förvärras situationen när rumskompisen Vera försvinner. Lägerledaren Bodil säger att hon har åkt hem för att hennes farmor är sjuk, men Hilma är misstänksam och undrar om det verkligen är sant.

# Målgrupp

Boken är främst tänkt att passa elever i årskurs 4-6.

## Utdrag ur BTJ:s recension:

”Linda Hjerth Axelsson har skrivit en spännande rysare med ett bra framåtdriv och ett lättillgängligt språk. Huvudpersonen Hilma är en grubblare och hennes tankar, oro och känslor skildras fint. Slutet öppnar för att det finns en ytterligare bok om karaktären att se fram emot.”

Lektor: Jenny Kvick-Sandberg, BTJ-häftet nr 9, 2022

## Att diskutera innan eleverna läser:

### Framsidan

Titta på framsidan. Vad vill den berätta för dig?

Vad tror du att boken handlar om?

Vilken typ av bok tror du att det är? (Rolig, spännande, läskig, romantisk och så vidare.)

Vem är flickan på bilden?

Hur tror du att hon är som person?

Vem är kvinnan med fågelmask?

Vilka känslor får du när du tittar på framsidan?

Skriv ner dina tankar om framsidan innan du läser boken och gör om övningen när du har läst. Vilka likheter och skillnader hittar du?

### Baksidan

Hur verkar boken?

Blir du sugen på att läsa boken när du har läst texten på baksidan?

## Karaktärer

Vilka personer finns med i boken?

Hur beskrivs de?

Är det något särskilt som kännetecknar de olika personerna?

Välj en person och skriv ner allt du får veta om den.

Hur uppfattar du personen?

Finns det något du får reda på som inte skrivs rakt ut, utan som står mellan raderna?

Rita gärna hur du tycker att personerna i boken ser ut.

## Miljö

I vilken typ av miljö utspelar sig boken?

Vilken årstid är det?

Hur är vädret?

Hur ser det ut där boken utspelar sig?

Rita gärna en teckning som visar hur det ser ut.

## Frågor att diskutera efter att boken är läst

Vad gillar du med boken?

Vad gillar du inte med boken?

Var boken som du trodde innan du började läsa?

Stämmer innehållet överens med bilden på framsidan? På vilket sätt?

# Skrivövningar

## Skapa en egen karaktär

Vem skulle du vilja skriva om? Vad är speciellt med den personen?

Beskriv karaktären – om du vill kan du ta hjälp av frågorna på

nästa sida. Rita gärna en bild också. Fundera på hur personen

beter sig – till exempel hur den rör sig och om den låter när den

pratar. Om du vill kan du för en stund låtsas att du är den

personen och bete dig som den – lite som att spela teater. Skriv en

berättelse där karaktären är huvudpersonen.

Namn \_\_\_\_\_

Kallas för \_\_\_\_\_

Ålder \_\_\_\_\_

Utseende \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Bor \_\_\_\_\_

Familj \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Gör på dagarna \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Fritidsintressen \_\_\_\_\_

Blir glad av \_\_\_\_\_

Blir ledsen för \_\_\_\_\_

Blir arg av \_\_\_\_\_

Är rädd för \_\_\_\_\_

Skrattar åt \_\_\_\_\_

Bästa vän \_\_\_\_\_

Drömmer om \_\_\_\_\_

Skulle vilja ändra på \_\_\_\_\_

## Favoriter

Djur \_\_\_\_\_

Film \_\_\_\_\_

Färg \_\_\_\_\_

Godis \_\_\_\_\_

Mat \_\_\_\_\_

Musik \_\_\_\_\_

Vill du skriva mer eller hitta på själv? Fortsätt gärna på ett annat papper.

## Väskan

Packa en väska med saker och säg att någon har hittat väskan och lämnat in den till polisen. Låt eleverna titta i väskan och med hjälp av sakerna i den skapa sig en bild av vem ägaren är.

Möjliga frågor att ställa:

Vem äger väskan?

Vad säger väskan och sakerna i den om personen?

Var hittades väskan?

Varför var den övergiven? Har personen glömt den eller har personen råkat ut för något?

Skriv en berättelse utifrån det du har kommit fram till.

Rita en framsida till berättelsen.

Skriv en baksidestext.

## Lyssna till livet

Välj en plats – gärna utomhus.

Blunda och var alldeles stilla.

Vilka ljud hör du?

Finns det fler ljud som du inte uppfattade först?

Skriv ner ljuden du hör.

Skriv en berättelse där du tar med ljuden du hörde.

## Fler förslag på uppgifter

- Skriv en bokrecension.
- Skriv en ny baksidestext till boken.
- Rita ett nytt omslag.
- Rita illustrationer till boken.
- Översätt en sida eller ett stycke av boken till engelska.
- Välj ett kapitel i boken och skriv stödord. Öva på att återberätta kapitlet för en kompis med hjälp av stödorden.
- Skriv egna läsförståelsefrågor till boken.
- Skriv en fortsättning på boken.

# Frågor till kapitlen

## Kapitel 1

- Vilka känslor har Hilma när hon åker till lägret?
- Vilka blommor nämns i kapitlet? Hur ser de ut?
- Hur ser taxichauffören ut?

## Kapitel 2

- Vad är det för årstid?
- Vilka ljud finns i kapitlet?
- Hur får Bodil Hilma att känna sig?

## Kapitel 3

- Vad är det som får Hilma att vilja åka hem igen?
- Vad tänker Hilma om sina föräldrar?
- Varför blir Hilma rädd för tavlan?

## Kapitel 4

- Varför vill Hilma egentligen låtsas att hon är någon annan?
- Vad tycker Hilma om Vera?
- Varför fryser Vera?

## Kapitel 5

- Hur ser rummet ut?
- Varför vill Hilma inte tänka på sin mamma?
- Varför oroar sig Hilma för att behöva presentera sig?

## Kapitel 6

- Vad är det som får Hilma att drömma sig bort?
- Vad är integritet?
- Vad är det som får Hilma att rysa?

## Kapitel 7

- Vad betyder symbolisera?
- Varför vill Hilma inte gå upp till sovrummet?
- Vem kan det vara som spionerar på Hilma?

## Kapitel 8

- Vad får du veta om Johannes?
- Vad är det som är speciellt med Robin?
- Varför är Hilma rädd för Malin?

## Kapitel 9

- Vad hör Hilma för ljud?
- Vilka tankar får Hilma att glömma att hon ska "lyssna till livet"?
- Varför blir Hilma rädd när ugglan hoar?

## Kapitel 10

- Varför går Hilma upp mitt i natten?
- Vem är det som läser på nedervåningen?
- Varför tror du att det är så kallt på golvet?

## Kapitel 11

- Vem är det som håller fast Hilma?
- Varför vill Hilma inte erkänna att hon har sett ett spöke?
- Vilka känslor hittar du i kapitlet?

## Kapitel 12

- Varför är Hilma så trött?
- Vad tänker Hilma om det hon var med om under natten?
- Vad är det som är annorlunda med tavlan?

## Kapitel 13

- Varför är det badförbud på lägret?
- Vems är väskan?
- Vad är det som är speciellt med smycket som Hilma hittar?

## Kapitel 14

- Varför tror Hilma inte att de får skriva ihop?
- Varifrån får Hilma idén till sin berättelse?
- Vad är det som är konstigt med kläderna på bänken?



## Kapitel 15

- Vad menas med "skriv om det du känner till"?
- Varför missar Hilma Veras berättelse?
- Vad skriver Robin om?

## Kapitel 16

- Vem är drottning Omma?
- Vad är en bestseller?
- Varför säger Amanda att "det är något mörkt på det här stället"?

## Kapitel 17

- Vad är ett verb?
- Ge exempel på beskrivande ord.
- Vad för sorts fågel är en berguv?

## Kapitel 18

- Varför förstår inte Amanda att det hon säger sårar andra?
- Vad vet du om Indien?
- Hur tror du att det skulle vara att tvingas gifta sig mot sin vilja?

## Kapitel 19

- Varför är Hilma så glad under middagen?
- Hur märks det att Hilma och Lukas gillar varandra?
- Varför tror Hilma plötsligt att hon har inbillat sig att det spökar?

## Kapitel 20

- Vad är det som är annorlunda med Amanda?
- Vilka dofter finns i kapitlet?
- Vad betyder kremerad?

## Kapitel 21

- Varför läggs blommor under kudden på midsommarafton?
- Vad är en ekopark?
- Vilka blommor hittar Hilma? Hur ser de ut? Googla gärna.

## Kapitel 22

- Varför är Hilma sur?
- Varför vill Amanda att Lakshmi ska gå upp till rummet först?
- Varför vill Hilma inte bli sist kvar?

## Kapitel 23

- När förstår du att Hilma drömmer?
- Hur vet Hilma att fågeln är drottning Omma?
- Hur vet Hilma åt vilket håll hon ska simma?

## Kapitel 24

- Hur kommer det sig att Hilma plötsligt sitter i sängen?
- Varför är Vera försvunnen?
- Vad var det Bodil hörde under natten?

## Kapitel 25

- Vad är en karaktär?
- Hur skulle du beskriva din lärare i en berättelse?
- Vad är det som händer med tavlan?

## Kapitel 26

- Varför går Hilma på upptäcktsfärd?
- Vad hittar Hilma under sin upptäcktsfärd?
- Varför gömmer sig Hilma?

## Kapitel 27

- Varför byter Hilma gömställe?
- Varför går Hilma tillbaka till förrådet?
- Varför tror du att väskan försvann?

## Kapitel 28

- Varför känner Hilma det som om hon har fuskat?
- Varför gömmer Hilma tavlan?
- Varför blir Hilma besviken när hon får sms?

## Kapitel 29

- Varför släpar Lakshmi och Amanda in en madrass till Hilma?
- Vilka känslor rör sig i Hilma i kapitlet?
- Amanda tycker att det är skumt att Vera inte är kvar. Varför?

## Kapitel 30

- Varför smyger Hilma in i Bodils rum?
- Vad gör Hilma när hon inte hinner ta sig ut ur rummet?
- Beskriv lukten i Bodils sovrum.

## Kapitel 31

- Vad berättar Bodil om Malin?
- På vilket sätt är halsbandet speciellt?
- Vad är det som Vera har glömt?

## Kapitel 32

- Vad ska Sverker och Johannes göra efter lägret?
- Varför saknar Hilma Vera?
- Varför går Hilma till badpaviljongen?

## Kapitel 33

- Hur känner sig Hilma?
- Vad planerar Hilma och Lukas?
- Varför tycker Bodil att Hilma ska behålla halsbandet?

## Kapitel 34

- Vem är det som hämtar Hilma?
- Var har Hilma sett den gula regnjackan tidigare?
- Varför avslöjar inte chauffören om Robin är en tjej eller en kille?

# Inspiration till boken

## Ellen Keys Strand

I boken står det inte exakt var handlingen utspelar sig, men stället där skivarlägret hålls är huset Strand som författaren Ellen Key lät bygga i början av 1900-talet.

## Malin Blomsterberg

Malin, som omnämns som spöke i boken, var Ellen Keys husa och hette Malin Blomsterberg. Så vitt jag vet spökar hon inte, men det är sant att hon dränkte sig i Vättern.

## Omberg

Strand ligger på en av Ombergs sluttningar vid sjön Vättern. Omberg är ett berg som ligger i Vadstenas och Ödeshögs kommuner i västra Östergötland. En stor del av berget utgörs av ekopark.

## Drottning Omma

Drottning Omma är en sagodrottning som hör till sägnerna kring Omberg och som enligt legenden ska ha levt där under förkristen tid. Hon kallas ibland för dimmornas drottning eftersom hon då och då grät så pass att dimma bildades över Omberg. Omma kallas också för ugglornas drottning eftersom hon enligt myten kunde förvandla sig till en bergguv. När drottning Omma blev för gammal för att passa i sin roll, byttes hon ut mot en ung flicka. Det är därför Omma alltid bar en bergguvsmask för ansiktet. Tanken var att hon skulle vara evigt ung och att masken skulle dölja det faktum att Omma inte var en och samma person.

# Om författaren



Jag heter Linda Hjerth Axelsson och jobbar till vardags som bibliotekarie och kör biblioteksbuss. Spökhyllan är min absoluta favorit på bussen och det var den som fick mig att inse att det var mysrytare för mellanstadieåldern jag vill skriva.

## Jag har också skrivit

Spökkullen (2018)

Dimhäxan (2019)

Kyrkogårdsön (2019)

Vinterträdgårdens hemlighet (2020)

Bränd fågel (2021)

## Kontakt

Vill du komma i kontakt med mig så är du välkomna att mejla på:  
[linax.boremail.com](mailto:linax.boremail.com)

## Feedback

Jag blir så klart väldigt glad om jag får ta del av det som eleverna gör kring Dimmornas drottning.